

Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka Rouchovany

675 57 Rouchovany 131

IČO: 47 438 371

IZO ŠD: 119 000 300

Školní vzdělávací program školní družiny

Činnost školní družiny vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., vyhlášky č. 74/2005 Sb. Její činnost vychází z RVP ZV a ŠVP „Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - Duhová škola“ a z vnitřních směrnic a dalších obecně platných předpisů.

MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům prvního stupně naší školy a při individuálně řešených případech je školní družina propustná i pro žáky druhého stupně. Vykonává činnost ve dnech školního vyučování v době od 11:30 do 15:30 hodin a má dvě oddělení o 60 žácích.

Obě oddělení školní družiny jsou součástí základní školy, nachází se v prvním patře sportovní haly, která je propojena s budovou školy. Školní družina pro svou činnost využívá prostorné místnosti, dobře materiálně vybavené s prostorem pro relaxaci, společnou i individuální práci. Herní školní družiny jsou vybaveny skříňkami pro úschovu stolních her, hraček, knih a školních tašek. Zastaralé, neadekvátní vybavení a vybavení, které není v souladu s bezpečností účastníků zájmového vzdělávání je pravidelně obměňováno, obnovováno a doplňováno. Děti s vychovatelkami mohou využívat všechny společné prostory školy podle volné kapacity (PC učebna, cvičná kuchyňka, knihovna, hala, hřiště). V hernách je k dispozici pitná voda, svršky mají děti odložené v šatně.

Školní družina se pravidelně zapojuje do projektů činnosti školy a aktivně naplňuje primární prevenci. Děti mají k vůdy několik druhů činností – výtvarné, rukodělné, mohou stavět ze stavebnic a látkových kostek, kreslit, malovat, individuálně tvořit a pracovat, hrát společenské hry, cvičit v tělocvičně, hrát pohybové hry s možností použití skákacích gymnastických míčů nebo balančních podložek.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je řízeno kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. Pedagogičtí pracovníci se účastní akreditovaných vzdělávacích webinářů a seminářů.

PŘIJÍMÁNÍ A PODMÍNKY PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Program školních družin je koncipován pro maximálně 60 dětí ve věku 6-11 let (1. stupeň ZŠ). Stanovujeme povinnost řádného vyplnění přihlášky včetně všech náležitostí. Děti jsou přijaty na základě přihlášky a kritérií o přijetí do ŠD (termín odevzdání přihlášky, zaplacení úplaty k určenému dni). Docházka do ŠD končí písemným odhlášením účastníka jeho zákonným zástupcem. K ukončení docházky účastníka do ŠD může dojít i z rozhodnutí ředitele školy.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu. Výši úplaty za školní družinu určuje zřizovatel. Úhrada probíhá bezhotovostně na bankovní účet školy ve dvou splátkách. Úplatu za školní družinu je možné uhradit rovněž jednorázově za celý školní rok. Výše poplatku a způsob úhrady se řídí platným *Vnitřním řádem školní družiny a Vnitřní směrnici o úplatě ve školní družině*. Část těchto prostředků je využita pro nákup vybavení a obnovu interiéru prostor ŠD. Za určitých podmínek daných zákonem může být poplatek prominut. Finanční náklady na kulturní a jiné akce hradí zákonní zástupci účastníka.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Ve školní družině se také vzdělávají účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci nadaní. Vzdělávají se zde v rámci podpůrných opatření. Zavedení účastníka do I. stupně podpůrných opatření je plně v kompetenci pedagogických pracovníků školní družiny nebo se vzdělávají v rámci přiznaných podpůrných opatření II.-V. stupně na základě vydaného doporučení školského poradenského zařízení.

Personální jištění vychází z doporučení a ze speciálně vzdělávacích potřeb dětí.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH

Účastníky zájmového vzdělávání ve školní družině mohou být i účastníci nadaní a mimořádně nadaní. Pedagogicky na ně působí pracovníci, kteří jsou zaměstnanci naší školní družiny a plně splňují kvalifikační předpoklady. Využíváme, při dodržení individuálního přístupu a s přihlédnutím na psychosociální potřeby nadaných jedinců, aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce vztahů sociální a emocionální inteligence. Při poskytování vzdělávání spolupracuje školní družina se školním poradenským pracovištěm a se školními poradenskými zařízeními.

ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Účastníci zapsaní do školní družiny navštěvují různé kroužky v rámci školy. Proto je časový plán nastaven tak, aby vyhovoval co možná největšímu počtu dětí, aby se mohly všechny zapojit co možná do největšího počtu činností ve školní družině.

11:20 – 12:30 – oběd, osobní hygiena

12:30 – 13:00 – četba na pokračování, relaxační činnosti, čtení knížek a časopisů, odpočinek

13:00 – 15:00 – zájmová činnost, odpočinková a rekreační činnost (*stolní hry, stavebnice, kreslení, omalovánky, práce s časopisy*), vycházka

15:00 – 15:30 – odpočinková činnost, příprava na vyučování (*vypracování domácích úkolů, didaktické hry, vědomostní kvízy, sudoku*)

Účastníci odcházejí podle závazně vyplněné přihlášky. Pokud účastníka vyzvedává jiná osoba než zákonný zástupce, musí mít písemné pověření vydané zákonným zástupcem. Aktuální změnu a uvolnění účastníka ze školní družiny je nutno doložit písemnou formou podepsanou zákonným zástupcem.

BEZPEČNOST PRÁCE

Bezpečnost práce je dodržována podle platných předpisů. Účastníci jsou na začátku školního roku pravidelně seznámeni s vnitřním řádem školní družiny a bezpečností při pobytu ve školní družině. Jedná se o pobyt ve škole, šatně, v jednotlivých prostorách školní družiny, vycházkách a na všech akcích pořádaných školní družinou. Dbáme na dodržování hygieny a ochrany osobního zdraví, ale i ochranu duševního zdraví, podporou správného vzájemného chování a

správného vztahu mezi spolužáky. Vedeme účastníky k vzájemné toleranci, správné komunikaci a individualitě účastníka. Vychovatelky ŠD spolupracují s třídními učiteli. Školní družina je vybavena lékárníčkou, vychovatelky jsou pravidelně proškoleny v poskytnutí první pomoci.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- rozvoj osobnosti člověka
- získání všeobecného přehledu v návaznosti na učivo prvního stupně
- pochopení a uplatnění zásad demokracie – Úmluva o právech dítěte (každý má svá práva, ale i své povinnosti)
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti, respekt k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině
- pochopení a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochrana
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví
- utvářet pozitivní vztahy mezi žáky, rodiči a pedagogy
- posilovat morálně volní vlastnosti a smysl pro čestné jednání ve hrách

FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

- individuální, skupinové, slavnosti, besídky, výstavy, výlety, exkurze
1. PRAVIDELNÁ VÝCHOVNĚ-ZÁJMOVÁ ČINNOST
 - výtvarná a pracovní činnost
 - dramatická a hudební výchova
 - sportovní aktivity
 - odpočinkové činnosti
 - příprava na vyučování
 2. PŘÍLEŽITOSTNÍ A TEMATICKÁ ČINNOST
Není zahrnuta do standardní týdenní skladby činností /výtvarné soutěže, účast v projektech/.
 3. SPONTÁNNÍ ČINNOST
Vychází z denní skladby činností.
 4. OPAKUJÍCÍ SE ČINNOST
 - sebeobsluha
 - dodržování pořádku
 - základy hygieny, pozdrav, poděkování
 - příchody a odchody do ŠD a ze ŠD

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblast	Tematický okruh	Očekávané výstupy žáka
Člověk a jeho svět	Místo, kde žijeme	Orientuje se v prostředí školy a obce, zná důležitá místa, pečuje o své okolí.
	Lidé kolem nás	Dodržuje pravidla slušného chování, spolupracuje, respektuje ostatní.
	Lidé a čas	Orientuje se v čase, zná svátky a tradice, chápe pojem minulost–přítomnost–budoucnost.
	Rozmanitost přírody	Pozoruje změny v přírodě, rozpozná rostliny a zvířata, chrání přírodu.
	Člověk a jeho zdraví a bezpečí	Dodržuje zásady bezpečného chování, pečuje o zdraví, zná základy první pomoci.
	Lidé a svět financí	Chápe význam práce a peněz, hospodaří s drobnou částkou.
	Jazyk a jazyková komunikace	–
Informační a komunikační technologie	–	Používá digitální technologie bezpečně, vyhledává informace, tvořivě je využívá.
Umění a kultura	–	Vyjadřuje se výtvarně, hudebně i pohybově, zpívá, dramatizuje, poznává tradice a kulturní zvyklosti.
Průřezová témata	Péče o sebe a druhé	Rozvíjí empatii, sebeovládání a ohleduplnost.
	Společnost pro všechny	Učí se toleranci, respektu, spolupráci a spravedlnosti.
	Udržitelné prostředí	Chová se šetrně k přírodě a chápe význam její ochrany.

Období: září, říjen, listopad

Tematické okruhy:

- přivítání prvňáčků – seznamovací hry, hry se jmény, kreslení portrétů, dárečky pro kamarády... (*znát spolužáky jménem*)
- seznámení s vnitřním řádem ŠD
- pravidla v družině a etiketa – pravidla slušného chování, komunikace
- příroda na podzim – život zvířat na podzim, rostliny, houby, venkovní aktivity, sběr listů i jiných přírodnin na výtvarné tvoření
- typické znaky ročního období podzimu
- četba a vyprávění o sv. Václavovi

- poznáváme ovoce – ukázky ovoce, vnímání ovoce různými smysly
- Halloween – dýňové tvoření, vyrábění strašidelných masek
- vycházky na hřiště – sportovní aktivity
- vzpomínky na prázdniny
- společná četba
- orientace v čase
- práce se stavebnicí

Pomůcky: kreslicí čtvrtky, pastelky, temperové barvy, vodové barvy, štětce, tvrdé barevné papíry, kartony, lepidlo, přírodní materiály, ovoce...

Cíle vzdělávání:

- rozvíjet schopnosti komunikovat mezi sebou navzájem
- utvářet kladné vztahy mezi jedinci
- rozvíjet smyslové vnímání
- využití již nabytých znalostí
- rozvíjet pohybovost u dítěte
- naučit děti relaxovat, uvolnit se
- umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie
- podpořit vztah k výtvarnému umění a cítění
- rozvíjet samostatnost
- uvědomit si odlišnosti mezi kamarády
- umět se výtvarně vyjádřit
- znát pravidla slušného chování
- umět popsat změny v přírodě

Na konci období získává žák tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- poznává smysl a cíl učení
- učí se s chutí
- klade otázky a hledá na ně odpověď

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace kolem sebe
- pochopí problém
- naplňuje způsob řešení

Kompetence komunikativní

- formuje a vyjadřuje svoje myšlenky
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- komunikuje bez ostychu s ostatními

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině nebo ve dvojici
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- je schopné se vcítit do situace druhých
- respektuje přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla

Období: prosinec, leden, únor

Tematické okruhy:

- čert a Mikuláš – vánoční tvoření
- čtení a vyprávění o Adventu, příprava na Vánoce
- poslech a zpěv vánočních koled
- Vánoce – vánoční tradice, výzdoba doma i v družině, výroba dárků, vánočních dekorací a ozdob na stromeček
- změny v zimním počasí a v přírodě
- příroda v zimě – život zvířat v zimě, venkovní aktivity, tvoření krmítek, výroba sněhových vloček
- hádej hadači – soutěže, kvízy, tajenky, spojovačky, tangram
- zimní sporty – druhy zimních sportů, bezpečnost a bezpečnostní prvky sportování v zimě
- zvířata v zimě, zimní spánek zvířat, péče o zvěř v zimních měsících

- Masopust – zvyky a tradice
- **Pomůcky:** kreslicí čtvrtky, pastelky, temperové barvy, vodové barvy, štětce, kartony, lepidlo, voskovky, drobné předměty, látky, dřevěný materiál...

Cíle vzdělávání:

- ovládnutí stříhání, lepení, navlékání
- naučit základním znalostem při práci se dřevem
- utvářet a rozvíjet základní manuální zručnosti
- dát možnost k rozvoji citu pro materiál
- podpořit kladný vztah k tradicím
- získávání poznatků, které dokáže žák využít ve svém životě
- rozvíjet schopnosti komunikace meze sebou
- rozvíjet individuální estetické cítění

Na konci období získává žák tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- klade otázky a hledá na ně odpověď

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace kolem sebe
- užívá pro řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- vytrvale hledá řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům textů a záznamů
- užívá běžná gesta, zvuky, reaguje na ně
- zapojuje se aktivně do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činech
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskuzi ve skupině

Kompetence občanské

- odmítá útlak a hrubé zacházení
- váží si ostatních lidí

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a dovednosti z předchozích zkušeností
- dává pozor na ochranu svého zdraví

Období: březen, duben

Tematické okruhy:

- příroda na jaře – první rostliny, ptáci, mláďata zvířat, kresba, malování, vystřihování, zdobení družiny květinovými motivy
- mláďata, poznávání rostlin a živočichů
- Den vody – pozitivní vztah k přírodě
- Den Země – třídění odpadů, prostorové tvoření z odpadových materiálů, venkovní aktivity
- Velikonoce – tradice, výroba jarních dekorací, tvoření z přírodních materiálů
- čarodějnice – tradice pálení čarodějnic, bezpečnost při pálení ohně, výroba klobouků, čarodějnic
- třídění a chystání semínek k setí

Pomůcky: kreslicí čtvrtky, tuš, pastelky, temperové barvy, vodové barvy, štětce, kartony, lepidlo, drobné předměty, látky, přírodní a odpadový materiál...

Cíle vzdělávání:

- rozvíjet schopnosti komunikace mezi sebou
- utvářet kladné vztahy mezi jedinci
- rozvíjet smyslové vnímání
- využití již nabytých znalostí
- rozvíjet pohybovost u dítěte
- naučit děti relaxovat, uvolnit se
- umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie
- podpořit vztah k výtvarnému umění a cítění

Na konci období získává žák tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- získané vědomosti dává do souvislostí

- klade otázky a hledá na ně odpověď

Kompetence k řešení problémů

- chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli
- nedá se odradit nezdarem
- vytrvale hledá řešení problému

Kompetence komunikativní

- využívá informační a komunikační prostředky
- účinně se zapojuje do diskuze
- spolupracuje s ostatními

Kompetence sociální a personální

- přispívá k diskuzi, oceňuje zkušenosti druhých
- vytváří pozitivní představu o sobě samém
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu uspokojení

Kompetence občanské

- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- projevuje pozitivní postoj k tvořivosti, má smysl pro kulturu

Kompetence pracovní

- rozvíjí se a připravuje na budoucí povolání
- dává pozor na ochranu svého zdraví

Období: květen, červen

Tematické okruhy:

- příroda v létě – rostliny a zvířata v lese, bezpečná procházka lesem – klíšťata, nemocná a nebojácna zvířata, orientace v přírodě
- Den matek – výroba dárek a dekorací, diskuze na téma moje maminka
- naše rodina – vztah k rodičům, prarodičům, sourozencům
- volný čas – jaké sporty se dají dělat venku, když je hezky, důležitost čtení knížek, jak doma pomáhám
- cestování (v autě, v autobuse, na parkovišti)
- těšíme se na prázdniny (plány, bezpečnost v přírodě, děti se učí poznávat naši republiku i odlišné národnosti a seznamují se s jejich zvyky a tradicemi)

Pomůcky: knihy, kreslicí čtvrtky, pastelky, temperové barvy, vodové barvy, štětce, kartony, lepidlo, drobné předměty, látky

Cíle vzdělávání:

- rozvíjet schopnosti komunikovat mezi sebou navzájem
- utvářet kladné vztahy mezi jedinci
- rozvíjet smyslové vnímání
- využití již nabytých znalostí
- rozvíjet pohybovost u dítěte
- naučit děti relaxovat, uvolnit se
- umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie

- podpořit vztah k výtvarnému umění a cítění
- pozitivní představa o využití volného času
- pravidla při cestování

Na konci období získává žák tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- pomáhá plánovat a organizovat své učení
- má radost z toho, co se naučí
- naplňuje, jak své učení zdokonalí

Kompetence k řešení problémů

- promyslí a naplňuje způsob řešení problému
- nenechá se odradit nezdarem
- myslí kriticky, činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se výstižně
- užívá běžná gesta, zvuky, reaguje na ně
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů

Kompetence sociální a personální

- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- ochraňuje životní prostředí a kulturní a společenské hodnoty
- činí podložená rozhodnutí

V Rouchovanech 1. 11. 2025

Schváleno školskou radou 5. 11. 2025

Vlasta Nováková – ředitelka

Zdeňka Kršková – vychovatelka

Veronika Padělková – vychovatelka